proLékaře.cz | 14.11.2026

Vzpomínka na pplk. MUDr. Ladislava Houšťavu, Ph.D.

Dne 24. dubna 2014 zemřel ve věku 59 let po těžké nemoci pplk. MUDr. Ladislav Houšťava, Ph.D. Byl to vynikající a talentovaný neurochirurg. Vyznačoval se neobvyklou skromností a obdivuhodným přístupem k pacientům, pro které byl vzhledem ke své zručnosti skutečným požehnáním. Byl velmi vzdělaný. Jeho jedinou ctižádostí byla péče o pacienty. I přesto, že převyšoval kritéria pro zahájení habilitačního řízení, nikdy (i přes opakované výzvy přednosty kliniky) o habilitaci neusiloval.

Jako neurochirurg L. Houšťava vyrůstal na Neurochirurgické klinice 1. LF UK a ÚVN pod vlivem spoluzakladatele naší neurochirurgie genmjr. akademika prof. Z. Kunce, který zde působil do své smrti v roce 1985. Od roku 1981 byl žákem nového přednosty plk. prof. MUDr. I. Fuska, CSc., a jeho zástupce plk. MUDr. E. Zvěřiny, DrSc. I v době normalizace a mezinárodní izolace patřila Neurochirurgická klinika v ÚVN k neurochirurgiím, kde se v celém oboru zaváděla nová mikroneurochirurgie. Doktor Houšťava, jako velice zručný operatér, se jí účastnil ve většině aplikací: přední přístupy ke krční páteři, operace výhřezů, operace intramedulárních nádorů, autotransplantační rekonstrukce nervů bez napětí, operace všech intrakraniálních nádorů, operace aneuryzmat a AVM včetně kavernomů kmene, extra-intrakraniální cévní anastomózy a mikrovaskulární dekomprese. Jako vojenský neurochirurg se věnoval střelným poraněním hlavy a zánětlivým komplikacím. Spolupublikoval zcela unikátní embolektomii střely z a. cerebri media. L. Houšťava se s J. Kozákem, I. Fuskem, J. Štěnou a E. Zvěřinou u nás podílel na vzniku zcela nového interdisciplinárního oboru – chirurgie lební baze a založení Czech Skull Base Group. V roce 1992 v Hannoveru (schůzky se dr. Houšťava zúčastnil) jsme tak patřili mezi 26 zemí zakládajících nový směr v neurochirurgii.

Doktor L. Houšťava se vždy intenzivně podílel na otevírání naší neurochirurgie světu. Například v únoru 1994 se s přednostou kliniky prof. E. Zvěřinou v Orlandu na Floridě zúčastnil Midas Rex Workshopu a společného kongresu USA a Německé společnosti chirurgie lební baze. Byl tak jedním z prvních u nás, kdo absolvoval kurz pod vedením světově proslulého A. L. Rhotona jr. V roce 1996 spolu s P. Hanincem absolvoval studijní pobyt na neurochirurgiích dvou univerzit v Austrálii – v Sydney a v Adelaide. L. Houšťava se vedle svých každodenních klinických, zejména operačních, povinností věnoval i výzkumu. Například v roce 1996 klinika řešila sedm grantových projektů. L. Houšťava byl řešitelem projektu Interní grantové agentury MZ ČR s názvem „Alternativní metody překlenování defektu periferního nervu“. Byl spoluřešitelem dalších grantových projektů MZ ČR, jež byly vždy hodnoceny výborně. Publikoval celkem 22 originálních prací. Jeho citační ohlas bez autocitací (dle Web of Science) je 121. Byl též členem výboru České neu-

rochirurgické společnosti ČLS JEP. Od roku 1993 byl společně s prof. Zvěřinou zástupcem přednosty kliniky. V roce 1997, kdy byl E. Zvěřina vojensky penzionován, byl pplk. MUDr. L. Houšťava pověřen vedením neurochirurgie v ÚVN. Roku 1998 se stal společně s prof. MUDr. Pavlem Hanincem zakladatelem neurochirurgického oddělení a pozdější Neurochirurgické kliniky 3. LF UK a FN Královské Vinohrady v Praze. Tuto kliniku úspěšně rozvíjel a v současnosti se zde provádějí i ty nejsložitější neurochirurgické operace. Klinické i experimentální práce z tohoto pracoviště jsou publikovány v nejlepších odborných časopisech. MUDr. Ladislav Houšťava, Ph.D., zemřel příliš brzy. Pro své pacienty by mohl udělat mnohem více a mohl také více naplnit svůj osobní život. Všem, kteří jsme ho znali, bude chybět.

Čest jeho památce.

prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.
prof. MUDr. Eduard Zvěřina, DrSc.